

De Postrijder der provincie Limburg

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk
regel.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLIER, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 31.

TONGEREN, DEN 13 OCTOBER.

Men vraagt iemand in Madrid.

« De orde heerscht in Madrid en in de provin-
ciën. » Die woorden leest men nu aan het slot
van alle depechen uit Spanje, sinds de zegepraal
van den opstand.

Wij weten, echter, welke soort van orde thans
in Spanje en in de spaansche hoofdstad heerscht.
Wij hebben die orde in 1848 in Parijs gezien: zij
beteekent niets anders dan de afwezigheid van
barrikaden.

Sedert een achttal dagen leeft de bevolking van
Madrid op de openbare straten en pleinen. De
werkhuizen staan er ledig; de magazijnen blijven
gesloten door vaderlandsliefde, of liever uit voor-
zorg; doch allen zijn zorgvuldig bevestigd. Gedu-
ren den dag neemt men deel aan de openbare
betogingen, die van uur tot uur vernieuwd
worden; men vergezelt de gilden en optochten,
die in heldenstoet de Junta geluk gaan wenschen
en door deze wederbegroet worden; men juicht
in het voorbijgaan de Madoz, Aguirres en andere
heerlijke Vaderlanders toe, die nauwelijks aan
die eerbetuygingen kunnen ontsnappen; men
gaat hunne toespraken hooren, welke ze gelow-
gen zijn van op hunne balkons tot het volk te
richten. 's Nachts geeft men serenaden aan die-
zelfde patriotten, en gaat men de verlichtingen
zien. Niemand werkt; niemand rust; — maar
de orde heerscht in Madrid!...

Men verbijzelt de glasruiten eniger vensters
welker eigenaars, afwezig of op de vlucht, die
niet verlichten. De hertog van Medina-Celi heeft
geheel den voorgevel van zijn marmeren paleis
met stoffen en nationale kleuren doen behangen;
men had eerst gelooft zijn huis af te breken;
nu juicht men hem toe. Eene soldatenroede ont-
moet eenen burger of werkmans die vergeten heeft
eene nationale kokarde op zijn hoed of klak te
plakken: aanstands herkent men hem als een
gewezen politie-agent van Isabella. Men werpt
hem met kolfstooten omver; vermoordt hem,
en sleept zijn lijk langs de straten. Dit is eene
zeer rappe executie; — maar de orde heerscht
in Madrid!...

Ten einde de werkeloze volksmenigte wat
uitspanning te verschaffen, beveelt de Junta kos-
telooze tooneelvoortvoeringen, stierengevechten,
enz: de zegepraal der vrijheid moet immers
gevierd worden!

Om al die leegloopers te voeden, richt men nu
in Madrid en de andere groote steden nationale
werkhuizen in, alwaar het genoege is bij den op-
roep van zijnen naam te antwoorden om recht
op betaling te hebben. Ter bestrijding dier vruch-
telooze uitgaven, belast men de gemeenten, en
legt aan de begoede personen gedwongen geld-
voorschotten op; maar de orde heerscht in
Madrid!...

Twintig Juntas nemen om strijd besluiten;
zij werpen naar eigen gril en wil de bestaande
Wetgeving in duigen; kennen eertitels toe en
verbannen vreeszame personen; zij schaffen
sommige belastingen af, en stemmen dringende
uitgaven. Overal waar nog iets in de openbare
geldkas is, komt een kolonel of kapitein, des
noods een kaporaal, doet zijn *pronunciamiento*,
leidt de geldkas en zendt zijne vaderlandse
bijtreding aan de beweging van het heldhaftige
leger van Andaluzië; — maar de orde heerscht
van langs zoo meer in Madrid en in de provin-
ciën!...

De dagen vervliegen en gelijken elkander:
het is wezentlijk de dageraad der vrijheid; want
niemand gebiedt en niemand geboorzaamt; er
bestaat nog geen gouvernement in de plaats van
het verdwenen; geen gezag wordt uitgeoefend:
alles staat ledig; alles is machteloosheid en
ellende.

Al de provinciën hebben nu de oogen gericht
naar Madrid, dat zelf in 't ronde blik, maar niets
antwoordt dan de verspreide spaanders van eenen
ouden koningstroon. Men heeft, ja de monarchie
vernietigd; doch men weet niet, wat in derzel-
ver plaats te stellen. Om eene republiek te siche-
ren moet men republiken hebben, en deze
vindt men niet in Spanje.

Men heeft dus een Vorst noodig: maar waar
dien vinden? Elke partij heeft baren kandidaat,
en ieder verbijzelt zich, omdat de eerste uitgespro-
ken naam de jaloezie van al de anderen tegen
zich in 't barnas zal jagen; men voorziet dat,
zooals het Evangelie zegt, de laatste de eerste
zal zijn, na de verwerping der anderen.

Aldus is er nog geen bepaald Opperhoofd, en
heeft men een ministerie gevormd zonder Vorst,
zonder Staatsopvoering. Uit wiens naam zal dit
besluiten uitvaardigen? Uit den naam des volks?
Ja, wel; maar hoe is dat volk geraadpleegd?

Men is nu reeds vermoed van de helden der
revolutie dagelijks te juichen; altijd hetzelfde
verveelt, vooral in Spanje. De provinciën wachten
op Madrid, en Madrid wacht iemand, eenen man
om zich aan 't hoofd te plaatsen.

De oogsten in België.

In België is de oogst ruim een paar weken
vroeger binnengehaald dan in de vorige jaren.
Alhoewel geleden hebbende van eenen vochtigen
winter, zoo zal de tarwe eene goede opbrengst
leveren, die, op de beste landen tot 32, ja tot 35
hectoliters per hectare zal klimmen; men bezet
in België nagenoeg 250,000 hectaren met tarwe
welke omtrent 44 miljoen hectoliters leveren.

De rogge was overvloedig en werd in de
beste omstandigheden binnengehaald; de rogge-
teelt bezet omtrent 300,000 hectaren.

De gerst wordt weinig gezaaid; maar de
haver, die, na de tarwe en de rogge, de meest
verspreide graansoort van het land is, wordt
geveerd op ruim 200,000 hectaren; dit jaar is
zij overvloedig en zij geeft de beste hoop.

Wat de aardappelen aangaat, sedert lang heb-
ben wij zoo een oogst niet gehad. België besteedt
aan deze teelt ruim 115,000 hectaren, opleve-
rende omtrent 200 hectoliters per hectare. Men
bemerkt nochtans dat de knollen minder groot
zijn dan in de vorige jaren, alhoewel ze over-
vloediger zijn. Reeds zijn ze ter markt van
Brussel gezonden tot 7 à 8 fr. per 100 kil.

Het vlas is in het algemeen minder schoon dan
in de vorige jaren. Uit hoofde van de groote
droogte; men zal het moeijelijk verkoopen uit
hoofde der lage prijzen van het katoen. Twintig
jaren geleden bezette het vlas in België nagenoeg
30,000 hectaren; mij dunkt dat de teelt sinds
dien vermindert is; de landbouwers hebben ge-
vonden dat indien de teelt van dit gewas nuttig
is, er toch geen misbruik mag worden van ge-
maakt.

Ardenne, waar het land van mindere waarde
is en in uitzonderlijke luchtsomstandigheden
verkeert, werd dezen jare door de hitte beproef-
de zelfs oogsten hebben er de noodlottige uit-
werkselen van gewaar geworden en zullen eene
geringe uitkomst aanbieden.

De afslag van den prijs der granen heeft in
België eenige francs per hectoliter bedragen;
de tarwe geldt hier van 33 tot 36 fr. per 100
kilogr.

Ik reken dat de oogst van 1868 boven het
middelmattige zal wezen en dat, als de aardap-
pelen in goede omstandigheden worden uitge-
daan, die oogst een der beste zal wezen welke
wij sinds lang hebben gehad.

(Bulletin de l'Agence d'Agr.) CH. JACQUET.

Het laatste bulletijn over den toestand van den
erfprins luidt als volgt:

Lacken, 12 oktober.

De toestand van den prins is dezelfde.

DE WIMMER, DE HENRIETTE.

Men leest in eene korrespondentie:

Gij zult moeijelijk verwoonderd zijn te verne-
men, dat ons land een zeker belang heeft in de
spaansche onwondering. Het schijnt dat de
Graaf van Vlaanderen er zich aan verwachtte,
dat er hem voorstellen zouden worden gedaan,
wat de erfrens van Isabella betreft. Dergelijke
voorstellen zijn gedaan aan een der zonen van
den Koning van Italië. Zou de spaansche geant
een beteren uitdug hebben dan vroeger de
rumensche afgevaardigde heeft gehad? Men
moet er aan twifelen, want de Graaf van Vlaan-
deren kan er weinig aan houden de schoone en
rustige positie, die hij in België heeft, te ver-
wisselen tegen de kroon van een land dat in zulken
slechten toestand is als Spanje en dat met
gemakkelijk om besturen zal zijn.

— Men schrijft uit Brugge, 9 oktober:
Eene dulle koe is in het pensioenmaat gelucht
der Zusters Mancollen, in den Ouden Zak, en
daar eene deur open vindende, is zij in een
kamerke getreden, door eene oude joffer be-
woond, die, bij het zien van deze bezoeker,
zoodaig is verschrikt geweest, dat men voor
hare gezondheid vrees. Na veel pogingen, zijn
de geleiders erin gelukt het beest mede te nemen.

— Dinsdag is te Nieupoort op de markt de
eerste versche haring verkocht geworden aan
den prijs van 7 à 9 centiem per stuk. Deze was
door visschers van de Panne aangebracht, en
het schijnt dat deze tegenwoordig in overvloed
gevangen wordt.

— OP DEN IJZERENWEG. — Laatstleden dins-
dag namiddag, eenige minuten buiten de statie
van Aalst, stak er een treinwagter het hoofd
binnen den Wagen met het gewone: *les coupons!*
De vent overzag al de kaarten heel nauwkeurig
knippte er een kenteeken aan, en sprong zoo van
de eene portel naar de andere.

Omtrent de plaats gekomen, waar UE onder-
danige gezeten was, riep hij eensklaps tot
iemand naast mijne zijde:
— Que diabl'!! vous êtes sur la ligne de

Bruxel', et vous avez une carte pour Termond.
Il faut descendre à Erembodgèn et prendre le
train pour Alost!

De man, tot wien deze woorden gericht
waren, keek den bediende verbaast in de oogen
en trok de schouders op, met de beteekenis dat
hij van al dit gebabel nimmerdalle verstand.
Deze herhaalde nog eens dezelfde aanmerking,
in hetzelfde keeter waalsch, en gaf hem hierop
de kaart terug.

— Bas, wa' zeet hij? vroeg onze ontstelde
reiziger, na de spoorwegbediende vertrokken
was.

— Wel hij zegt, antwoordde de aangespro-
kene, dat gij van Dendermonde zijt, en dat gij
te Erembodgèn af moet, met een kaartje van
Brussel om naar Aalst te gaan.

— Maar wie zegt, dat ik van Dendermonde
ben, riep de man uit, die waarschijnlijk zoo
om deze Vlaamsche uitlegging verstand als de
Waalsche tekst; ik ben van Tomsche en moet
het convooi van Dendermonde hebben om zoo
met den ijzerenweg van het land van Waas te
St-Nicolaas te komen.

— 't Is nochtans alzo!

— Het is toch wel ongelukkig, vervolgde de
man, van alzo te moeten sukkelen! Ik vraag
te Aalst aan eenen bediende of ik goed was voor
Dendermonde, hij antwoordt mij *owie*, waarop
ik mij hier vertrouwelijk neezel; nu komt die
waal mij zeggen dat... dat ik... ja wat hij nu
eigenlijk gezegd heeft, weet ik nog niet!

Intusschen het standpunt veranderd zijnde,
waar onze Wazeraar op eenen anderen trein
moest springen, gaven wij hem de noodige
inlichting, die hem de waalsche treinwagter
niet kon geven, waarvoor de man ons wel
duizendmaal bedankte.

't Is maar om te zeggen, hoe plezierig het op
onze spoorwegen is, voor de Vlamingen die de
gewoonte van reizen met hebben en geen
Fransch verstaan! (Klok.)

Buitenlandsch nieuws.

Pruisen.

OVERSTROMING VAN DEN RHIJN.

Frankfort, 9 oktober.

Omtrent de verwoestingen, welke de over-
stromingen van den Rijn in het Zwitsersche
Rijndal hebben aangerecht, linden de nader
berichten werkelijk zeer treurig; de verwoes-
tingen zijn ontzettend; de spoorwegbanen
hebben ontzaggeijk geleden, en sommige
pooten zijn zij over leegten van 1500 a 2000
voet, te zamen over eene lengte van minstens
15,000 a 16,000 voet doorgeslagen; de schade
aan de verscheidene Zwitsersche spoorwegen be-
draagt verscheiden honderd duizend franks;
de gemeenschap zal onmogelijk voor 6 weken
hersteld kunnen worden. De oude Tardisbrug,
bij Ragatz, welke tot dusver alle stormen had
getolerd, is weggeslagen.

In Grauwbunderland hebben de gemeenten
Haldenstein en Fläsch het meest geleden. In
Lägnetz heeft de Glanmer groote verwoestingen
aangericht. Te Vals het hoogste bergdorp van
het dal, verwoestte hij zelfs het kerkhof en
voerde liken, kruisen en keelgereedschappen
met zich voort. Den 3 en 4 dezer zijn weder
hevige stortregens gevallen, die op nieuw
treurige berichten doen verwachten. Ragatz
wordt voortdurend van twee zijden bedreigd,
door den Rijn en de Tamina.

Ook de kantons Tessino en Uri hebben groote
schade geleden, en daar is het einde van den
nood nog niet af te zien. In Tessino zijn vele
wegen en telegrafen onbruikbaar gemaakt; een
aantal heeft zeer groote schade geleden, enkele
geheelen zijn geheel weggespoeld en verdwen-
nen; het meest hebben geleden Bodio, waar 17
Malvaglia en Semore, waar 10 menschen zijn
omgekomen. Ook Gornico, Chiggiorno en
Coronese hebben vreeslijk geleden.

Spanje.

Men leest in een parizerblad: Ziehet de
inlichtingen, welke wij opzichts de voor-
naamste personagien der spaansche revolutie
hebben ontvangen:

OLOZAGA.

Olozaga werd geboren in 1806, in Oud-
Castilië; hij werd uit het land gedreven in 1832
en ter dood veroordeeld. Hij kwam te Parijs
aan en bleef er tot den dood van Ferdinand VII.
Toen hij in Spanje was teruggekeerd, werd hij
tot vertegenwoordiger bij de coriërs in 1836
gekozen. Hij deed zich onderscheiden door zijne
hedonigheid van uitruimend redenaar en van
rechtsgeleerde.

M. Olozaga, gewezen voorzitter van den
ministerraad, tweemaal tot gezant te Parijs

benoemd, gedekoreerd met de orde van het
Gouden Vlies, heeft zich in Spanje het eerst
tegen de Bourbons verklaard. Thans is hij voor
de vierde maal verbaan en heeft een pensioen
van 10,000 francs, als gewezen opperhoofd van
het spaansche kabinet.

M. Olozaga bewoont Parijs, alwaar hij een
van de opperhoofden der progressistische partij
is, en een der oudste vrienden van den markies
de Los Castillejos, het opperhoofd der werkings-
partij.

BRAXEDE MATEO SAGASTA.

Werd geboren in Oud-Castilië, in 1830. Hij
was eerst ingenieur van bruggen en wegen,
professor te Madrid, directeur der *Iberia*, gele-
puteerde bij het parlement sedert 1854,
een opmerkswaardig redenaar. In 1856, tij-
dens den staatsoorlog van O'Donnell, nam hij
deel aan het gevecht te Madrid, aan het hoofd
van zijn bataillon nationale garde. Eenige dagen
uitgeweken zijnde, keerde hij in 1857 naar
Madrid terug en werd tot geleputeerde gekozen.
Hij heeft gedurende vijf jaren in het parlement
geleefd. Tijdens de revolutie van juni 1866,
gelukte hij erin de grenzen te bereiken en naar
Frankrijk te vluchten, alwaar hij zich in de
omstreken van Parijs vestigde.

Pauselijke Staten.

Men leest in eene korrespondentie uit Rome,
van den 4 oktober: 1868

« Over een jaar, op dezen dag, werd de vrees-
zame Kerkelijke Staat, door verscheidene gar-
ibaldi'sche bendes overweldigd, en groot was
de alarm welke er heerschte.

« God zij dank! dit jaar heerscht er de diepste
rust. De dwaze hoop der eenen, en de ongerijpde
vrees der anderen zijn niet verwezenlijkt ge-
worden. Er heeft zelfs geen hoegenaamd teken
van demonstratie op de grenzen plaats, en geene
enkele stad van het binnenland heeft zich be-
wogen.

« De garibaldi'sche partij werd te Mentana
meer dan verslagen; zij werd er door de groot-
sprak belachelijk gemaakt, en opgevolgd door
de labreden van baren opper-bevelhebber.

« Te Rome, zowel als elders, doodt de be-
lachelijkheid, Garibaldi kan er zich niet aan
onttrekken. Zijne werkloosheid en machteloos-
heid zijn thans zoo klaar als de dag. Onze
overdrevenen zijn wel overtuigd, dat de ban en
achterban der garibaldisten, zelfs versterkt door
soldaten, in roode handen gekleed, alijd op
den weg van Rome eenen weerstand zullen
vinden, welke in staat is hen tegen te houden,
en dat, zelfs in de veronderstelling, dat zij tot
aan de omringing der eenwige stad, door het
italiaansche leger gevolgd, zouden naderen, de
Paus nog de hoop zou hebben, gelijk het ver-
leden jaar, door eene fransche tusschenkomst,
in den naam der konventie van september gered
te worden.

« Die konventie, waartegen in het voorbijgaan
gezegd, de overdrevenen zooveel geraasd heb-
ben, begint te Rome beter gewaardeerd te wor-
den. In den grond, het fransche gouvernement
heeft hierdoor een meesterstuk gedaan. Het is
gemakkelijker Italië op den weg van Rome
tegen te houden, door het een internationaal
traktat tegen te stellen, dan het door redenen
van godshenst te overhalen.

« Terwijl het volk toebereidselen voor de
vastenavondfeesten maakt en zich aan de vroegde
en het vertrouwen overgeeft, zet de militaire
overheid hare verdedigingswerken voort, alsof er
een nieuwe inval mogelijk was. Stellig moet zij
den soldaat te been houden. De infanterie en
artillerie oefenen zich in het schieten. Twee
stoombarken, op scheepstimmerwerven van het
fransche gouvernement besteld, zijn hier aan-
gekomen. Men zal er zich van bedienen om den
Tiber, van af zijnen inkom op het pauselijke
grondgebied te Goresse, tot aan de zee te be-
waken.

« Het leger is samengesteld uit 16,000 en
eenige mannen, hierin begrepen de onweerba-
ren, alsook de zeemacht van ongeveer 200 man
welke een korvel en 12 mindere vaartuigen ter
hunner beschikking hebben.

« Ik wil niet spreken van het proces Monti
en andere personen, in den opstand van Rome,
22 oktober 1867 gewikkeld. De H. Consulta, in
sektiën vereenigd, herzielt, op dit oogenblik, op
bevel van den Paus, het vonnis hetwelk zij in
den nacht van den 26 tot den 27 september
geveeld heeft, en waartegen een der tot den dood
veroordeelden in beroep is gegaan, ik weet niet
om welke reden van slechten vorm. De recht-
bank heeft hare vakantie uitgesteld. Overigens
zal zij stellig de uitgesprokene straffen verza-
chten, en het schijnt dat de Paus verklaard heeft,
dat hij geene hoegenaamde doodstraf zal laten
uitvoeren.»